

Bijlage 1
Behorend bij het evenementenbeleid

Juridisch kader

1. Gemeentewet
2. Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Heusden
3. Drank- en Horecawet
4. Brandbeveiligingsverordening
5. Wegenverkeerswet en Regeling verkeersregelaars 2009
6. Wet ruimtelijke ordening
7. Wet milieubeheer
8. Winkeltijdenwet
9. Wet op de Kansspelen
10. Luchtvaartwet
11. Zondagswet

JURIDISCH KADER

De basis voor het verlenen van een vergunning en het stellen van regels en voorschriften met betrekking tot evenementen ligt in de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Heusden (APV). Omdat de diversiteit van evenementen groot is, zijn ook veel andere regelingen op evenementen van toepassing, zoals de Drank- en Horecawet, de Wegenverkeerswet 1994, Wet ruimtelijke ordening, Wet op de Kansspelen, Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit), Brandbeveiligingsverordening en Algemene wet bestuursrecht.

1. Gemeentewet

Artikel 174 luidt als volgt:

1. De burgemeester is belast met het toezicht op de openbare samenkomsten en gemakkelikheden alsmede op de voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven.
2. De burgemeester is bevoegd bij de uitoefening van het toezicht, bedoeld in het eerste lid, de bevelen te geven die met het oog op de bescherming van veiligheid en gezondheid nodig zijn.
3. De burgemeester is belast met de uitvoering van verordeningen voor zover deze betrekking hebben op het in het eerste lid bedoelde toezicht.

Toelichting

De bevoegdheid van de burgemeester in het kader van het toezicht op evenementen stoelt op artikel 174 Gemeentewet. In het derde lid van dit artikel is aangegeven dat de burgemeester belast is met de uitvoering van verordeningen, voorzover deze betrekking hebben op het toezicht op de openbare samenkomsten en gemakkelikheden alsmede op de voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven. Het begrip "toezicht" is ruimer dan alleen de handhaving van de openbare orde. Het gaat hier ook om de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de burger in incidentele gevallen en op bepaalde plaatsen.

Het is ook de bevoegdheid van de burgemeester het beleid ten aanzien van evenementen vast te stellen. De raad is sinds de dualisering niet langer bevoegd om beleidsregels (uitvoeringsbeleid) met betrekking tot evenementen vast te stellen.

2. Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Heusden (APV)

Wat is een evenement?

Artikel 2:24 APV omschrijft een evenement als volgt:

1. In deze afdeling (*afdeling 7 van hoofdstuk 2*) wordt onder evenement verstaan elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:

- a. bioscoopvoorstellingen als bedoeld in de Wet op de filmvertoningen;
 - b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder h. van de Gemeentewet en artikel 5:22;
 - c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
 - d. het in een inrichting in de zin van de Drank- en Horecawet gelegenheid geven tot dansen;
 - e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
 - f. activiteiten als bedoeld in artikel 2:39;
2. Onder evenement wordt mede verstaan:
- a. een herdenkingsplechtigheid;
 - b. een braderie, snuffelmarkt;
 - c. een optocht op de weg, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3;
 - d. een al dan niet besloten feest of wedstrijd op of aan de weg;
 - e. het optreden van een straatartiest;
 - f. een tentoonstelling.

Toelichting

Wat valt er bijvoorbeeld allemaal onder een evenement? Dat kunnen zijn:

- festivals
- danceparty's
- sportevenementen
- braderieën
- kermis
- tentfeesten
- activiteiten in verband met carnaval etc.

Een evenement is een openbaar toegankelijke activiteit. Openbaar wil zeggen dat de activiteit **in beginsel** voor iedereen toegankelijk is. Niet relevant is of voor die toegankelijkheid betaald moet worden of aan bepaalde voorwaarden moet worden voldaan. Zo zijn voetbalwedstrijden, popfestivals, kermissen, wielervedstrijden, koninginnedagfeesten, openlucht meetings, exposities etc. evenementen. Vaak worden evenementen georganiseerd in horecagelegenheden. Wanneer er activiteiten plaatsvinden, die niet behoren tot de normale bedrijfsvoering (bijvoorbeeld een optreden van een bekende diskjockey, een optreden van een bekende band of activiteiten met carnaval), is een evenementenvergunning vereist¹.

¹ ABRS 11-01-2006, LJN-nr. AU9388 (Ghostship/Ghosthouse)

Een feest heeft daarentegen een besloten karakter. Er zijn alleen 'genodigde' personen, die in een bepaalde relatie tot elkaar staan. Als zo'n feest georganiseerd wordt op privéterrein, dan is geen vergunning nodig, bijvoorbeeld een verjaardagsfeest in de eigen tuin. Er is ook geen evenementenvergunning vereist, als het besloten feest plaatsvindt in een inrichting zoals bedoeld in de Wet milieubeheer en de activiteit onder de normale bedrijfsactiviteiten valt, bijvoorbeeld feesten en partijen in een partycentrum. Wanneer een (al dan niet besloten) feest "op of aan de weg" plaatsvindt, is dit een vergunningplichtige activiteit, omdat het plaats vindt op doorgaans voor publiek toegankelijk gebied. Het feit dat het feest besloten is, dus niet voor publiek toegankelijk, doet daar niets aan af, omdat het een uitstraling heeft naar de openbare ruimte. Met de definitie van 'evenement', waarin feest onderdeel uitmaakt, is dit buiten twijfel gesteld.

Dit maakt eigenlijk al dat tentfeesten, zoals deze bijvoorbeeld in het buitengebied worden gehouden, onder de definitie van evenement vallen. Daarnaast dienen tentfeesten als evenementen te worden beschouwd, omdat het niet echt besloten feesten zijn. Iedereen die een soort entree betaalt is in principe welkom. Ook kan het zijn dat het om een dermate grote groep van personen gaat dat daarom alleen geen band met elkaar kan bestaan. Ook in zo'n geval is dus nog sprake van een 'voor publiek toegankelijke' activiteit.

Evenementenvergunning

Voor het organiseren van een evenement is een vergunning van de burgemeester nodig. De burgemeester kan categorieën van evenementen vrijstellen van de vergunningplicht.

In artikel 1:8 APV zijn de toetsingscriteria opgenomen. De vergunning kan worden geweigerd in het belang van:

- a. de openbare orde;
- b. de openbare veiligheid;
- c. de volksgezondheid;
- d. de bescherming van het milieu.

Vergunningvrije evenementen

In de bepalingen 2:25 en 2:25a is de vrijstelling van kleinschalige evenementen geformaliseerd. In artikel 2:25 is het verbod opgenomen om zonder vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren. Vervolgens is het op basis van artikel 2:25a mogelijk kleinschalige evenementen vrij te stellen van vergunningplicht. In plaats daarvan gelden algemene regels met de plicht om een evenement vooraf te melden.

In afwijking van de model-APV zijn de randvoorwaarden voor kleinschalige evenementen niet in de APV zelf opgenomen, maar in nadere regels. Hierdoor wordt voorkomen dat in de APV zelf tal van gedetailleerde bepalingen moeten worden opgenomen en kan sneller op de actualiteit worden ingespeeld.

Geen fictieve verlening bij te laat beslissen op een aanvraag

Voor vergunningstelsels, die onder de reikwijdte van de Europese Dienstenrichtlijn vallen, geldt vanaf 28 december 2009 de *lex silencio positivo* (= een positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen op een vergunningaanvraag). Gemeenten hebben de mogelijkheid het uitgangspunt van de *lex silencio positivo* uit te sluiten in verband met dwingende redenen van algemeen belang, zoals de openbare orde. In artikel 1:9 is dat onder andere gebeurd voor de evenementenvergunning. Deze kan dus niet van rechtswege worden verleend.

3. Drank- en Horecawet

Bij veel evenementen kan het publiek zwakalcoholhoudende dranken kopen voor direct gebruik ter plaatse. Als het evenement niet plaatsvindt in een reguliere horeca-inrichting is een ontheffing nodig op basis van artikel 35 van de Drank- en Horecawet.

Deze ontheffing kan alleen worden verleend voor bijzondere gelegenheden van tijdelijke aard en voor maximaal 12 aaneengesloten dagen. Voorwaarde is dat de drankverstrekking gebeurt onder de directe leiding van een persoon, die:

- niet onder curatele staat;
- niet van slecht levensgedrag is;
- minimaal 21 jaar oud is;
- beschikt over het diploma Sociale Hygiëne.

De Drank- en Horecawet bepaalt dat er geen vergunning of ontheffing nodig is als:

- a. er een besloten feest wordt gehouden, waar
- b. geen entree wordt gevraagd en waar
- c. gratis alcohol wordt geschonken.

Er moet dan wel voldaan worden aan alle drie vereisten. Wanneer er sprake is van het vragen en betalen van een vaste bijdrage, impliceert dit dat er sprake is van het anders dan om niet verstrekken van alcoholische drank (artikel 1 jo. 3 Drank en Horecawet, Uitspraak Hoge Raad van 10 februari 1987, N.J. 1987, nr. 836). In laatstgenoemde geval kan de burgemeester op grond van artikel 35 van de Drank- en Horecawet voor het eendaagse evenement een ontheffing verlenen.

4. Gebruiksbesluit en Brandbeveiligingsverordening

In de Brandbeveiligingsverordening 2010 is het brandveilig gebruik van tijdelijke inrichtingen geregeld. Voorbeelden van een tijdelijke inrichting zijn een kermisterrein, een marktterrein, een feest- of circustent etc. Het gebruik van een inrichting waarin een verhoogde kans op brand, dan wel een verhoogde kans op negatieve gevolgen van een eenmaal uitgebroken brand aanwezig is, wordt geregeld in een gebruiksvergunning. In deze gebruiksvergunning worden voorwaarden gesteld met betrekking tot het functioneren van diverse voorzieningen, waaronder nooduitgangen, blusmiddelen en de afstanden tot andere objecten.

Een gebruiksvergunning moet worden aangevraagd voor tijdelijke inrichtingen, waarin:

- a) meer dan 50 personen tegelijk aanwezig zullen zijn of,
- b) aan meer dan 10 personen bedrijfsmatig of in het kader van verzorging nachtverblijf zal worden verschaft of,
- c) aan meer dan 10 personen jonger dan 12 jaar, of aan meer dan 10 lichamelijk of geestelijk gehandicapte personen dagverblijf zal worden verschaft.

Het college weigert een gebruiksvergunning, indien de in de aanvraag vermelde wijze van gebruik van de inrichting niet brandveilig is en door het stellen van voorschriften ook niet kan worden bereikt.

NB. Op basis van het Gebruiksbesluit kan in veel gevallen voor (permanente) inrichtingen worden volstaan met een melding. Dit levert de 'rare' situatie op dat voor tijdelijke inrichtingen zoals tenten een vergunning is vereist, terwijl voor een bedrijf kan worden volstaan met een melding. In het beleid is daarom het actiepunt opgenomen dat zal worden onderzocht of in meer situaties ook voor tijdelijke inrichtingen kan worden volstaan met een melding of algemene regels. Overigens is het wel zo dat bij evenementen vaak sprake is van maatwerkvoorschriften, juist omdat daarin zo veel variatie mogelijk is. Dit is voor de VNG (vooralsnog) reden om in de model-Brandbeveiligingsverordening een vergunningplicht te handhaven.

5. Wegenverkeerswet 1994 (WVW) en Regeling verkeersregelaars 2009

Voor het organiseren van een wedstrijd met voertuigen (fietsen, bromfietsen, motorvoertuigen etc.) op de openbare weg is een ontheffing op grond van de Wegenverkeerswet 1994 nodig. Naast deze ontheffing is het mogelijk dat een verkeersbesluit op grond van artikel 12 BABW en 15 Wegenverkeerswet 1994 nodig is, omdat de activiteiten zich op de openbare weg afspelen en/of de weg bijvoorbeeld tijdelijk afgesloten moet worden.

Soms is het nodig dat verkeersregelaars worden ingeschakeld. In de Regeling verkeersregelaars zijn regels gesteld waaraan moet worden voldaan, bijvoorbeeld op

welke wijze verkeersregelaars worden aangesteld en welke opleiding ze moeten volgen.

6. Wet ruimtelijke ordening

Kortdurende evenementen, die incidenteel plaatsvinden, hebben geen planologische betekenis. Dat betekent dat het eenmalig mogelijk is om in afwijking van het gebruik op basis van ter plaatse geldende bestemmingsplanvoorschriften een perceel of pand te gebruiken als evenementenlocatie. Een voorbeeld hiervan is het organiseren van een concert of muziek-evenement in een sporthal².

Grotere evenementen, die inclusief het opbouwen en afbreken, meerdere dagen duren hebben over het algemeen wel een planologische relevantie. Dat betekent dat dan getoetst moet worden aan de (gebruiks-)bepalingen van het ter plaatse geldende bestemmingsplan.

In de gemeente Heusden wordt planologisch op de volgende wijze rekening gehouden met het gebruik ten behoeve van evenementen.

In de bestemmingsplannen wordt een definitie opgenomen van 'evenemententerrein':

evenemententerrein

'een terrein voor gebeurtenissen, gericht op een groot publiek, met betrekking tot kunst, sport, ontspanning en cultuur'.

In de algemene gebruiksregels van de bestemmingsplannen wordt opgenomen dat het gebruik van een perceel ten behoeve van een evenement niet onder strijdig gebruik wordt gerekend.

Artikel 40 Algemene gebruiksregels

40.3

Onder strijdig gebruik wordt niet verstaan het plaatsvinden van evenementen en activiteiten zoals kermissen, festivals, beurzen, rommel/snuffelmarkten, braderieën, sportactiviteiten, voor zover deze (inclusief opbouw en afbraak) niet langer duren dan 10 dagen per evenement of activiteit, op gronden met de bestemming 'Groen' en 'Verkeer-verblijfsgebied'.

² Wel moet er rekening mee worden gehouden dat in het kader van brandveiligheid in verband met het afwijkende gebruik een tijdelijke gebruiksvergunning nodig is of tijdelijk extra gebruiksvoorschriften gelden

7. Wet milieubeheer

Bij eenmalige evenementen en evenementen met een frequentie van maximaal éénmaal per jaar wordt er van uitgegaan dat geen sprake is van een inrichting zoals bedoeld in de Wet milieubeheer³.

Wanneer een evenement gehouden wordt in of bij een inrichting, zijn ook de voorschriften bij of krachtens de Wet milieubeheer van toepassing. Bij geluidsintensieve evenementen betekent dit dat in ieder geval een vrijstelling van naleving van de geluidvoorschriften vereist is. Jaarlijks worden door het college acht collectieve festiviteiten aangewezen, waarop de geluidvoorschriften die voor horeca-inrichtingen gelden mogen worden overschreden.

Uitgangspunt bij het aanwijzen van collectieve festiviteiten is dat ze niet specifiek verbonden zijn aan één of een klein aantal inrichtingen. Wil een horecaondernemer of een klein aantal ondernemers samen een festiviteit organiseren, dan kunnen zij gebruik maken van de vrijstelling voor incidentele festiviteiten. Elk horecabedrijf heeft de mogelijkheid om hiervan vier keer per jaar gebruik te maken.

Ook in de gevallen dat geen sprake is van een inrichting, is het mogelijk geluidnormen te hanteren voor evenementen. Deze normen zijn gebaseerd op artikel 4:6 van de Algemene Plaatselijke Verordening.

Artikel 4:6 Overige geluidhinder

1. Het is verboden buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer of het Besluit toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten op een zodanige wijze dat voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.
3. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet geluidhinder, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit of de Provinciale milieuverordening.

Daarnaast kunnen op basis van milieu voorschriften worden opgenomen met betrekking tot afval en stookontheffingen.

8. Winkeltijdenwet

Volgens de Winkeltijdenwet is de bedrijfsmatige verkoop van goederen aan particulieren op zon- en feestdagen in principe niet toegestaan. Dit verbod geldt niet

³ Pag. 5 Nota 'Evenementen met een luidruchtig karakter' van Inspectie Milieuhygiëne Limburg

voor het verkopen van goederen tijdens evenementen van culturele aard, die een rechtstreeks verband houden met het evenement.

Verkoop van andere goederen, behalve eet- en drinkwaren voor directe consumptie, is verboden. Indien er ten behoeve van een evenement buiten deze tijden om behoefte aan detailhandel bestaat kent de Winkeltijdenwet daarvoor een aantal vrijstellings- en ontheffingsmogelijkheden. Winkels kunnen soms op zon- en feestdagen geopend zijn, omdat er maximaal 12 koopzondagen in het jaar kunnen worden aangewezen.

9. Wet op de kansspelen

Om een evenement betaalbaar te houden schrijft een organisator soms een loterij uit. Hiervoor is een vergunning nodig op grond van de Wet op de kansspelen.

Voor het organiseren van zogenaamde kleine kansspelen (bijvoorbeeld kienspel, rad van avontuur) is geen vergunning nodig. Wel geldt een meldingsplicht.

10. Luchtvaartwetgeving

Voor het opstijgen en landen van luchtvaartuigen (ballonnen, helikopters, enz.) op niet-aangewezen luchtvaartterreinen is een ontheffing van het College van Gedeputeerde Staten van de provincie nodig. De provincie vraagt de burgemeester naar aanleiding van een verzoek om ontheffing een verklaring van geen bezwaar af te geven. Deze verklaring heeft betrekking op aspecten, die met openbare orde te maken hebben.

11. Zondagswet

Op grond van de Zondagswet is het verboden op zon- en feestdagen zonder strikte noodzaak geluid te produceren dat op een afstand van meer dan 200 meter hoorbaar is. De burgemeester kan ontheffing verlenen van dit verbod voor de tijd na 13.00 uur. Ook is het verboden op zondagen, alsmede de daarmee gelijkgestelde feestdagen, voor 13.00 uur een openbare vermakelijkheid te houden, daartoe de gelegenheid te geven of daaraan deel te nemen. De burgemeester kan ook ontheffing verlenen van dit verbod.

12. Vuurwerkbesluit

Het Vuurwerkbesluit maakt onderscheid tussen consumentenvuurwerk en professioneel vuurwerk. Consumentenvuurwerk is vuurwerk dat geschikt is voor particulier gebruik en rondom de jaarwisseling tot ontbranding gebracht mag worden.

Voor het afsteken van vuurwerk tijdens een evenement is een ontbrandingstoestemming van de provincie nodig. De provincie vraagt de burgemeester van de gemeente, waarin het vuurwerk wordt afgestoken, om een verklaring van geen bezwaar naast de evenementenvergunning.